

Súd: Okresný súd Prešov
Spisová značka: 29Csp/73/2023
Identifikačné číslo súdneho spisu: 8123206582
Dátum vydania rozhodnutia: 30. 10. 2023
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Diana Vlčková
ECLI: ECLI:SK:OSPO:2023:8123206582.1

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

2
29Csp/73/2023

Okresný súd Prešov sudkyňou JUDr. Dianou Vlčkovou v právnej veci žalobcu: A. B., nar. XX.XX.XXXX, bytom C. XX, XXX XX C., zast.: JUDr. Igor Šafranko, advokátska kancelária so sídlom ul. Sovietskych hrdinov 163/66, 089 01 Svidník, IČO: 31 954 448, proti žalovanému: Intrum Slovakia s.r.o., so sídlom Mýtna 48, 811 07 Bratislava, IČO: 35 831 154, zast.: JUDr. Ján Šoltés, advokát so sídlom Mýtna 48, 811 07 Bratislava, IČO: 37 927 795, o zaplatenie primeraného finančného zadosťučinenia, takto

rozhodol:

2
29Csp/73/2023

I. Žalovaný je p o v i n n ý zaplatiť žalobcovi primerané finančné zadosťučinenie vo výške 100 EUR v lehote 3 dní od právoplatnosti rozsudku.

II. V prevyšujúcej časti žalobu z a m i e t a .

III. P r i z n á v a žalobcovi voči žalovanému nárok na náhradu trov konania v rozsahu 100 %, o výške ktorých bude rozhodnuté v lehote 60 dní po právoplatnosti rozhodnutia súdu vo veci samej.

odôvodnenie:

8
29Csp/73/2023

1. Žalobca žalobou doručenou súdu dňa 10.07.2023 sa voči žalovanému domáhal zaplatenia primeraného finančného zadosťučinenia vo výške 483,98 EUR za porušenie jeho spotrebiteľských práv konštatovanom v konaní 19Csp/141/2021.

2. V odôvodnení žaloby uviedol, že žalovaný si v pôvodnom konaní uplatňoval nárok na zaplatenie sumy 554,47 EUR s príslušenstvom. Okresný súd Prešov žalobu v časti o zaplatenie 70,49 EUR konanie zastavil a vo zvyšku, teda o zaplatenie sumy 483,98 EUR žalobu zamietol rozsudkom zo dňa 31.01.2023 s dátumom právoplatnosti 01.04.2023. V uvedenom rozsudku konštatoval, že banka pri poskytnutí úveru, ani počas jeho trvania nepostupovala s odbornou starostlivosťou a keďže pri nesplnení odbornej starostlivosti nemožno považovať jednorazové splatenie dlhu a teda úver predčasne zosplatiť, nemôže veriteľ takýto úver postúpiť a ak tak urobí, novému veriteľovi nesvedčí aktívna legitimácia na uplatnenie nároku.

3. Ako spotrebiteľ si preto uplatňuje primerané finančné zadosťučinenie za porušenie jeho spotrebiteľských práv, keďže v základnom konaní bolo preukázané, že žalovaný porušil jeho právo tým, že požadoval od neho nárok na základe neplatného právneho úkonu.

4. Primerané finančné zadostučinenie má sankčnú a odradzujúcu funkciu, aby sa dodávateľ nedopúšťal recidívy. Zároveň má aj funkciu relutárnu, ktorá predstavuje obohatenie spotrebiteľa vo výške priznaného primeraného finančného zadostučinenia proti dodávateľovi za to, že spotrebiteľ podstúpil súdne konanie, v ktorom bol ako spotrebiteľ na súde úspešný. Slovo primeraný má viacero synonym a jedným z nich je slovo spravodlivý. Výška primeraného finančného zadostučinenia, preto nemôže mať len symbolický význam, nakoľko primerané finančné zadostučinenie len v symbolickej výške nemôže byť ani primeraným, ani spravodlivým.

5. V tejto súvislosti dáva do pozornosti, že na rozdiel od iných inštitútov finančného zadostučinenia existujúcich v právnom poriadku SR, v ktorých sa na prvé miesto kladie morálne zadostučinenie a finančná satisfakcia slúži len na dovŕšenie nápravy, tak pri inštitúte PFZ je možné zadostučinenie len v peňažnej forme ako jediného prostriedku, ktorý na jednej strane postihuje nečestného dodávateľa a na druhej strane je PFZ odmenou spotrebiteľa za úspech na súde v spotrebiteľskom právnom vzťahu.

6. Nakoľko je spotrebiteľom, ktorý si úspešne uplatnil porušenie svojho práva na súde, bola tým splnená hypotéza právnej normy § 3 ods. 5 zákona č. 250/2007 Z.z.. Primerané finančné zadostučinenie požaduje vo výške 483,98 EUR vo výške, o ktorú sa žalovaný snažil na jeho úkor bezdôvodne obohatiť.

7. Žalovaný žiadal žalobu ako nedôvodnú zamietnuť z dôvodu, že žalobca nemá v spore aktívnu legitímáciu na uplatnenie nároku titulom primeraného finančného zadostučinenia.

8. Pod úspešným uplatnením porušenia práv alebo povinností v zmysle ust. § 3 ods. 5 zákona č. 250/2007 Z.z. treba rozumieť aktívne konanie spotrebiteľa a úspešné uplatnenie konkrétneho nároku za porušenie práv alebo povinností určenej na ochranu spotrebiteľov.

9. Obrana žalobcu v spore, vedenom na Okresnom súde Prešov pod sp. zn. 19Csp/141/2021 nepredstavuje úspešné uplatnenie porušenia práva spotrebiteľom v zmysle § 3 ods. 5 veta tretia zákona č. 250/2007 Z.z..

10. Právo spotrebiteľa na primerané finančné zadostučinenie zákonodarca v ust. § 3 ods. 5 veta tretia zákona č. 250/2007 Z.z. podmienil aktívnym konaním a uplatňovaním práv spotrebiteľa.

11. Zároveň nie je splnená ani druhá podmienka na uplatnenie nároku titulom primeraného finančného zadostučinenia z dôvodu, že spotrebiteľ v prípade úspešného uplatnenia porušenia jeho práv má nárok na primerané finančné zadostučinenie od toho, kto za porušenie práva alebo povinnosti ustanovenej týmto zákonom a osobitnými predpismi zodpovedá.

12. Pokiaľ nebola platne postúpená pohľadávka, ktorej zaplatenie bolo predmetom sporu vedeného Okresným súdom Prešov pod sp. zn. 19Csp/141/2022, neboli tak nikdy jej veriteľom a postúpenie pohľadávky bolo deklarované súdom za neplatné od počiatku a potom je vylúčené, aby boli subjektom zodpovedným za porušenie práv žalobcu ako spotrebiteľa .

13. S názorom žalobcu, že inštitút primeraného zadostučinenia má plniť sankčnú funkciu nesúhlasia, a to z dôvodu občiansko-právneho charakteru tohto súkromno-právneho inštitútu. Rovnako je aj nesprávny názor o reparačnej funkcii daného inštitútu, ktorá je typická pre iný právny inštitút a to náhradu škody.

14. Suma, ktorej sa priznania žalobca domáha v tomto spore, aj vzhľadom na vyššie uvedené skutočnosti nespĺňa podmienku primeranosti. Pre úplnosť uvádza, že odôvodnenie nároku žalobcu na finančné zadostučinenie, spočívajúce v strohom vyjadrení, že ide o sumu, o ktorú sa chcel dodávateľ na jeho úkor obohatiť po zohľadnení rozdielov medzi poskytnutým úverom a plnením na úver, pričom zdôrazňuje, že sám žalobca do dnešného dňa veriteľovi požičanú sumu úveru nevrátil, nezodpovedá ideám právneho štátu.

15. Inštitút primeraného finančného zadostučinenia sa chápe ako nástroj na odstránenie spôsobenej nemajetkovej ujmy. Spotrebiteľovi ho je možné priznať, len ak porušenie jeho práva alebo povinnosti mu reálne spôsobilo nejakú ujmu, pričom dôkazné bremeno je na spotrebiteľovi, aby preukázal, že konaním žalovaného utrpel ujmu takého rozsahu, ktorú je potrebné zhojiť poskytnutím finančného zadostučinenia.

16. Žalobca v replike uviedol, že v zmysle zamietajúceho výroku rozhodnutia v základnom konaní je podľa jeho názoru evidentné, že si na súde úspešne uplatnil porušenie jeho práva, ako aj povinnosti žalovaného čím došlo k naplneniu hypotézy právnej normy § 3 ods. 5 zákona o ochrane spotrebiteľa.

17. Pokiaľ žalovaný uvádza, že z dôvodu absencie ujmy mu nárok na primerané finančné zadosťučinenie nevznikol, uvádza, že pre vznik nároku sa nevyžaduje vznik, ani hrozba ujmy. V danom prípade išlo už o reálnu hrozbu vzniku ujmy, nielen akademickú, keďže žalovaný ako neoprávnený subjekt viedol voči nemu súdne konanie.

18. Z východísk, na ktorých v sporoch o primerané finančné zadosťučinenie stavia žalovaný posudzovanie pasívnej vecnej legitímácie vyplýva, že postupník nemôže byť nikdy porušovateľom spotrebiteľských noriem a preto ho nemožno zaviazat' ani na povinnosť zaplatiť primerané finančné zadosťučinenie úspešnému spotrebiteľovi. V tejto súvislosti poukazuje na rozhodnutia Najvyššieho súdu Slovenskej republiky týkajúcich sa problematiky aktívnej vecnej legitímácie postupníkom pod sp. zn. 7Cdo/26/2017, ako aj 1Cdo/147/2017.

19. Žalovaný ako inkasná spoločnosť je povinný rovnako ako banka postupovať s odbornou starostlivosťou, čo však nedodrжал a uplatňoval si voči nemu pohľadávku v rozpore s dobrými mravmi. Žalovaný v základnom konaní neprejavil žiadnu sebareflexiu, ale sa súdne konanie sa snažil využiť vo svoj prospech, avšak výsledok základného konania dokazuje, že toto jeho právo súdiť sa nemalo oporu v hmotnom práve.

20. Za daných okolností je žalovaný pasívne legitimovanou stranou sporu a na podporu svojej argumentácie poukazuje na rozhodnutia Najvyššieho súdu Slovenskej republiky pod sp. zn. 9Cdo/324/2020 a 7Cdo/237/2021.

21. Primeranosť uplatnenej sumy finančného zadosťučinenia je vzhľadom na postoj žalovaného a intenzitu porušenia spotrebiteľských noriem evidentne daná. Žalovaný nechce niesť akúkoľvek zodpovednosť za porušenie svojich zákonných povinností.

22. Neschopnosť spotrebiteľov nemôže byť legálnym zdrojom ziskov obchodníkov, poškodzujúc v konečnom dôsledku celú spoločnosť. To sa týka aj konania, ktoré sa vonkajšiemu pozorovateľovi javí byť ako ľahkomyselnosť a nezodpovednosť zo strany spotrebiteľa. V skutočnosti je to prejav slabosti spotrebiteľa, ktorý je vo väčšine prípadov do konania, javiacim sa ako ľahkomyselné a nezodpovedné vmanévrovaný agresívnymi reklamnými kampaňami obchodníkov, z ktorých sa zdá, že ak si spotrebiteľ produkt obchodníka kúpi, resp. dá si poskytnúť, ešte na tom zarobí.

23. Jediným objektívnym kritériom pre určenie výšky primeraného finančného zadosťučinenia je výška škodlivého následku, ktorý dodávateľ spotrebiteľovi spôsobil, alebo spôsobiť mienil porušením spotrebiteľského práva. Poukázal pritom na trend v rozhodovacej praxi, keď prevažujú rozhodnutia, v ktorých sudy priznali primerané finančné zadosťučinenie vo výške v akej bola, v súvislosti s obohatením sa dodávateľa alebo v súvislosti so snahou dodávateľa bezdôvodne sa na úkor spotrebiteľov obohatiť uplatnená.

24. Súd na základe skutkových tvrdení žalobcu, popretí skutkových tvrdení žalovaného, oboznámením rozsudku 19Csp/141/2021, ako aj ďalším spisovým materiálom zistil tento skutkový stav:

25. Súd I. inštancie rozsudkom zo dňa 31.01.2023 s dátumom právoplatnosti 01.04.2023 v konaní pod sp. zn. 19Csp/141/2021 o zaplatenie 554,47 EUR výrokom I. konanie o zaplatenie sumy 70,49 EUR s prísl. zastavil a výrokom II. v prevyšujúcej časti žalobu zamietol. Konštatoval, že banka ako právny predchodca žalovaného pre nesplnenie podmienok odbornej starostlivosti nemohol považovať jednorazové splatenie úveru a teda úver predčasne zosplatiť a preto veriteľ nemohol takýto úver postúpiť a tak žalovanému v postavení žalobcu nesvedčala aktívna vecná legitímácia.

26. Podľa § 3 ods. 5 zákona č. 250/2007 Z.z., proti porušeniu práv a povinností ustanovených zákonom s cieľom ochrany spotrebiteľa môže sa spotrebiteľ proti porušiteľovi na súde domáhať ochrany svojho práva. Združenie sa môže na súde proti porušiteľovi domáhať, aby sa porušiteľ zdržal protiprávneho

konania a aby odstránil protiprávny stav, a to aj vtedy, ak takéto konanie porušíteľa poškodzuje záujmy spotrebiteľov, ktoré nie sú len jednoduchým súhrnom záujmov jednotlivých spotrebiteľov poškodených porušením spotrebiteľských práv, ale ide o konanie porušíteľa uplatňované voči všetkým spotrebiteľom (ďalej len „kolektívne záujmy spotrebiteľov“). Spotrebiteľ, ktorý na súde úspešne uplatní porušenie práva alebo povinnosti ustanovenej týmto zákonom a osobitnými predpismi, má právo na primerané finančné zadosťučinenie od toho, kto za porušenie práva alebo povinnosti ustanovenej týmto zákonom a osobitnými predpismi zodpovedá.

27. Citované ustanovenie zákona o ochrane spotrebiteľa upravuje právo spotrebiteľa žiadať primerané finančné zadosťučinenie v prípade, ak si na súde úspešne uplatní porušenie svojho práva, a to od toho, kto za toto porušenie práva zodpovedá. Cieľom finančného zadosťučinenia je dovŕšenie ochrany porušeného práva spôsobom, ktorý vyžaduje poskytnutie vyššieho stupňa ochrany. Hypotéza tejto právnej normy vyžaduje splnenie predpokladov, ktorými sú úspešné uplatnenie porušenia práva alebo povinnosti ustanovených zákonom č. 250/2007 Z. z. alebo osobitnými predpismi a spôsobilosť takéhoto porušenia práv alebo povinnosti privodiť spotrebiteľovi ujmu. Samotná povaha primeraného finančného zadosťučinenia neumožňuje jeho priame vyčíslenie, preto súdu nemusia byť predložené dôkazy o existencii ujmy, ale stačí, ak takéto ujma tu je. Je pritom bez právneho významu, či ujma spotrebiteľovi reálne vznikla, pretože postačuje iba možnosť vzniku takejto ujmy (rozsudok KS v Prešove sp. zn. 3Co/20/2017, sp. zn. 20Co/192/2016, sp. zn. 7Co/78/2017, sp. zn. 25Co/59/2017).

28. Inštitút primeraného zadosťučinenia môže na účely ochrany spotrebiteľa naplniť požiadavku účinného odradzujúceho prostriedku ochrany. Tak právna teória, ako aj aplikačná prax spájajú inštitút náhrady škody výlučne so znížením majetku a ušlým ziskom. Náhrada škody ako inštitút súkromného práva v podmienkach SR a konštantnej judikatúry sleduje výlučne reparačnú funkciu. Pre porovnanie sankčná funkcia náhrady škody je taká, ktorej cieľom nie je kompenzovať žalobcu, ale skôr potrestať žalovaného za protiprávne konanie, ktorého sa dopustil vo vzťahu k žalobcovi a ktorým žalobcovi spôsobil škodu a odradiť žalovaného alebo akúkoľvek tretiu osobu od opakovania takéhoto konania v budúcnosti. Sankčná náhrada škody teda trestá a súčasne pôsobí preventívne.

29. Ak práve inštitút relatívnej náhrady nemajetkovej ujmy môže byť prostriedkom ochrany na doplnenie o preventívne účinky pred diskrimináciou, potom v zmysle judikatúry ESD a antidiskriminačných smerníc musia byť sankcie za diskriminačné správanie účinné, primerané a odradzujúce.

30. Neobstojí námietka žalovaného o nedostatku jeho pasívnej legitímácie v konaní o zaplatenie primeraného finančného zadosťučinenia za porušenie spotrebiteľských práv žalobcu, konštatovaných v konaní 19Csp/141/2021, v ktorom bola žalovanému zamietnutá žaloba o zaplatenie bankovej pohľadávky pre neplatosť postúpenia podľa § 17 zákona č. 129/2010 Z.z..

31. Súd I. inštancie poukazuje na závery rozsudku Najvyššieho súdu Slovenska republiky 7Cdo/237/2021 zo dňa 30.03.2023, v ktorom odmietol dovolanie postupníka o jeho povinnosti zaplatiť primerané finančné zadosťučinenie z dôvodu zisteného porušenia spotrebiteľského práva pre rozpor s ustanovením § 92 ods. 8 zákona o bankách. Aj v tomto prípade bolo konštatované splnenie podmienok hypotézy právnej normy § 3 ods. 5 zákona č. 250/2007 Z.z., z dôvodu zamietnutia žaloby postupníka pre nedostatok jeho aktívnej vecnej legitímácie pre neplatosť postúpenia pohľadávky.

32. Konštatoval, že nemožno súhlasiť s argumentáciou postupníka, že si len uplatnil odkúpenú pohľadávku a preto ho nemožno považovať za osobu, ktorá by za porušenie spotrebiteľského práva zodpovedala. Za úspešné uplatnenie práva je potrebné považovať obranu spotrebiteľa proti nároku uplatňovaného dodávateľom s tým, že postupník vyvolaním súdneho konania nie nevýznamnou mierou participoval do zásahu práv spotrebiteľa, ktoré skončilo jeho neúspechom v dôsledku nerešpektovania kritérií postúpenia bankovej pohľadávky.

33. Zo stanoviska Najvyššieho súdu Slovenskej republiky R48/2022 vyplýva, že pre priznanie práva na zadosťučinenie spotrebiteľa, ktorý úspešne uplatnil na súde porušenie práva alebo povinnosti v zmysle § 3 ods. 5 tretia veta, zákona č. 250/2007 je rozhodujúcim kritériom primeranosť požadovaného zadosťučinenia; jeho konkrétnu výšku určuje súd úvahou so zreteľom na okolnosti každého prípadu.

34. Z odôvodnenia uvedeného stanoviska, ako aj rozhodnutia Najvyššieho súdu Slovenskej republiky 6Cdo/127/2017 nesporne vyplýva, že jediným predpokladom, ktorý vyžaduje ust. § 3 ods. 5 zákona

č. 250/2007 Z.z. pre uplatnenie nároku na zaplatenie primeraného finančného zadosťučinenia je, že spotrebiteľ si na súde úspešne uplatní porušenie práva alebo povinnosti ustanovenej týmto zákonom a osobitnými právnymi predpismi. Žiadnu inú podmienku, teda ani podmienku, aby bol medzi stranami spor zo spotrebiteľskej zmluvy a aby spotrebiteľovi bola privedená konkrétna ujma sa nevyžaduje. Zákonodarca pri uplatňovaní tohto nároku uľahčil spotrebiteľom dôkaznú situáciu, keď na rozdiel od nároku na náhradu škody (bezdôvodného obohatenia) je dôkazné bremeno na strane spotrebiteľa oveľa ľahšie, lebo odpadá problematické preukazovanie, či už výšky škody, ujmy, príčinnej súvislosti, alebo majetkového prospechu druhej strany. Preukazovanie skutočnej výšky utrpenej ujmy by bolo spravidla nereálne. Pokiaľ ide o rozsah finančného zadosťučinenia, neustanovuje žiadne kritériá, ktoré by bolo potrebné pri určení výšky zadosťučinenia zohľadniť. Jediným kritériom je jeho primeranosť. Bude preto vecou úvahy súdu, aby so zreteľom na všetky okolnosti každého jednotlivého prípadu stanovil rozsah finančného zadosťučinenia.

35. V zmysle vyššie citovaných rozhodnutí najvyšších súdnych autorít je potom možné konštatovať, že vykonaným dokazovaním bolo nesporne preukázané, že žalobca ako spotrebiteľ si voči žalovanému ako dodávateľovi v konaní 19Csp/141/2021 uplatnil porušenie svojich spotrebiteľských práv upravených v ust. § 17 ods. 1 zákona č. 129/2010 Z.z. Keďže žalovaný preukázateľne porušil právo žalobcu ako spotrebiteľa, súd považoval samotný nárok na primerané finančné zadosťučinenie za dôvodný, avšak žalobe vyhovel iba čiastočne.

36. Pri stanovení výšky primeraného finančného zadosťučinenia treba vychádzať zo závažnosti porušenia práv a povinností, z okolností na strane žalobcu ako aj žalovaného a okolností, za ktorých došlo k porušeniu práv a povinností. Inštitút primeraného finančného zadosťučinenia nemôže slúžiť na finančné obohatenie sa žalobcu, resp. na kompenzáciu jeho majetkovej škody, ale v danom prípade musí zostať na úrovni a vo funkcii účinného a odradzujúceho prostriedku ochrany.

37. Kritériom kvantifikácie nároku by mali byť najmä okolnosti, za ktorých k porušeniu došlo, ich dosah na sféru individuálnych preferencií spotrebiteľa, ako aj závažnosť porušenia práv spotrebiteľa. Konkrétna výška priznaného finančného zadosťučinenia musí zohľadňovať skutkové okolnosti danej veci a spĺňať požiadavku primeranosti.

38. Za daného stavu s ohľadom na porušenie práva žalobcu zo strany žalovaného, ktorého ochrany sa úspešne domohol na súde, je nárok žalobcu na priznanie primeraného finančného zadosťučinenia dôvodný. Žalobca v základnom konaní bol nútený podniknúť kroky na ochranu svojich spotrebiteľských práv, pričom samotné súdne konanie je stresujúcim faktorom odôvodňujúcim priznanie finančného zadosťučinenia. Žalobca však svoj nárok odôvodnil len úspešnosťou v konaní, v ktorom sa žalovaný domáhal voči nemu zaplatenia bankovej pohľadávky a tým, že si uplatňuje satisfakciu za porušenie jeho spotrebiteľského práva, ktoré bol nútený brániť. Neuviedol, či konanie žalovaného a následná obrana jeho spotrebiteľských práv viedli k vzniku aj iných negatívnych dôsledkov v jeho súkromnom a spoločenskom živote. Takýmito negatívnymi dôsledkami, resp. nepriaznivými okolnosťami prípadu, ktoré by mohli vzniknúť v súvislosti s nekalým konaním žalovaného je napr. vznik nepriaznivej majetkovej a sociálnej situácie v konkrétnom čase, odkázanosť na iných, alebo psychická záťaž (rozsudok Krajského súdu v Prešove 7CoCsp/32 a 125/2020).

39. V zmysle vyššie uvedeného, preto súd I. inštancie považoval za primeranú výšku finančného zadosťučinenia sumu 100 EUR z dôvodu, že žalobca nepreukázal, žeby konanie žalovaného malo negatívne dôsledky na vznik jeho nepriaznivej majetkovej alebo sociálnej situácie. Ďalej vychádzal zo skutočnosti, že na strane žalovaného nevzniklo bezdôvodné obohatenie a v porovnaní s inými prípadmi u žalobcu nedošlo k priamym vyhrážkam a zastrášaniam zo strany dodávateľa, ktoré by mali vplyv na jeho psychiku či rodinný život. Na základe uvedených skutočností potom priznaná suma primeraného finančného zadosťučinenia zodpovedá svojmu účelu a poskytuje žalobcovi ako spotrebiteľovi satisfakciu a odradí dodávateľa od porušenia práv spotrebiteľa. Na záver súd pripomína, že inštitút primeraného finančného zadosťučinenia nemá slúžiť na obohatenie spotrebiteľa, ani kompenzáciu jeho majetkovej škody, ale ide o nárok, ktorým sa reparuje ujma nemateriálnej povahy a musí zostať na úrovni a funkcii účinného a odradzujúceho prostriedku ochrany (rozhodnutie Krajského súdu v Prešove pod sp. zn. 2Co/137/2016, 17Co/17/2018, a 9Co/50/2018).

40. Podľa § 255 ods. 1,2 CSP, súd prizná strane náhradu trov konania podľa pomeru jej úspechu vo veci. Ak mala strana vo veci úspech len čiastočný, súd náhradu trov konania pomerne rozdelí, prípadne vysloví, že žiadna zo strán nemá na náhradu trov konania právo.

41. Podľa čl. 3 ods. 1 CSP, každé ustanovenie tohto zákona je potrebné vykladať v súlade s Ústavou Slovenskej republiky, verejným poriadkom, princípmi, na ktorých spočíva tento zákon, s medzinárodnoprávnymi záväzkami Slovenskej republiky, ktoré majú prednosť pred zákonom, judikatúrou Európskeho súdu pre ľudské práva a Súdneho dvora Európskej únie, a to s trvalým zreteľom na hodnoty, ktoré sú nimi chránené.

42. Podľa čl. 3 ods. 2 CSP, výklad tohto zákona nesmie protirečiť tomu, čo je v jeho slovách a vetách jasné a nepochybné. Nikto sa však nesmie dovoľávať slov a viet tohto zákona proti ich účelu a zmyslu podľa odseku 1.

43. CSP nemá obdobné ust. § 142 ods. 3 CSP., ktoré sa uplatňovalo ako lex specialis vo vzťahu k ust. § 142 ods. 2 CSP. Na rozdiel od predchádzajúcej právnej úpravy nová právna úprava už neobsahuje tri špeciálne skutkové podstaty, ale len dve. Na prvom mieste je zásada úspechu a v prípadoch, keď mala strana sporu vo veci úspech len čiastočný, platí pravidlo obsiahnuté v § 255 ods. 2 CSP. Nepatrný neúspech CSP aktuálne nepozná a zohľadňuje teda každý neúspech, a to vrátane neúspechu v časti príslušenstva pohľadávky. Zásadu úspechu vo veci treba uplatniť aj na konania, v ktorých výška plnenia závisí od úvahy súdu alebo od znaleckého posudku. V týchto prípadoch však nejde o procesne neúspešného žalobcu, ak mu bola priznaná aspoň časť žalobou uplatneného nároku. Nemožno ho totiž ad absurdum zaťažovať procesnou zodpovednosťou za predvídanie výsledku na základe úvahy súdu alebo znaleckej činnosti (str. 906 Komentára k CSP, nakladateľství C. H. DESK).

44. Aj z dôvodovej správy k ust. § 255 CSP vyplýva, že v tomto ustanovení sa premieta zásada úspechu v spore, ako esenciálne kritérium priznania náhrady trov konania. V sporovom konaní je kritérium procesného úspechu prvoradým kritériom posudzovania náhrady trov konania, čomu zodpovedá i systematické začlenenie tohto ustanovenia. Podľa tohto kritéria môže súd priznať náhradu trov konania v plnej výške aj v prípade, ak súd priznal nárok úspešnej strane, avšak nie v požadovanej výške. Ide o prípady, kedy výška nároku závisí od úvahy súdu alebo znaleckého posudku. Ako príklad uvádza dôvodová správa náhradu nemajetkovej ujmy v sporoch o ochranu osobnosti. Vhodným riešením potom bude, že žalobca má právo na plnú náhradu trov konania, avšak výlučne iba z prisúdenej sumy. Priznanie plnej náhrady trov konania výlučne z prisúdenej sumy je v tomto prípade zdôvodniteľné cez interpretáciu pojmu úspech vo veci, keďže ten sa skúma čo do právneho základu a nie čo do výšky priznaného nároku.

45. Keďže predmetom konania bol nárok žalobcu na zaplatenie primeraného finančného zadosťučinenia, ktorého výška závisí od úvahy súdu, bol žalobcovi priznaný nárok na náhradu trov konania ako úspešnej strane sporu čo do právneho základu sporu v plnom rozsahu, preto mu patrí nárok na náhradu trov konania v rozsahu 100 %. O výške náhrady trov konania bude rozhodnuté podľa § 262 ods. 2 CSP vo výške zodpovedajúcej prisúdenej sume primeraného finančného zadosťučinenia v lehote 60 dní po právoplatnosti rozhodnutia súdu vo veci samej.

Poučenie:

9

29Csp/73/2023

Proti tomuto rozsudku možno podať odvolanie do 15 dní odo dňa jeho doručenia na Okresný súd Prešov.

Podľa § 365 ods. 1 CSP, odvolanie možno odôvodniť len tým, že neboli splnené procesné podmienky, súd nesprávnym procesným postupom znemožnil strane, aby uskutočňovala jej patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces, rozhodoval vylúčený sudca alebo nesprávne obsadený súd, konanie má inú vadu, ktorá mohla mať za následok nesprávne rozhodnutie vo veci, súd prvej inštancie nevykonal navrhnuté dôkazy, potrebné na zistenie rozhodujúcich skutočností, súd prvej inštancie dospel na základe vykonaných dôkazov k nesprávnym skutkovým zisteniam, zistený skutkový stav neobstojí, pretože sú prípustné ďalšie prostriedky procesnej obrany alebo ďalšie

prostriedky procesného útoku, ktoré neboli uplatnené, alebo rozhodnutie súdu prvej inštancie vychádza z nesprávneho právneho posúdenia veci.

Podľa § 365 ods. 2 CSP, odvolanie proti rozhodnutiu vo veci samej možno odôvodniť aj tým, že právoplatné uznesenie súdu prvej inštancie, ktoré predchádzalo rozhodnutiu vo veci samej, má vadu uvedenú v odseku 1, ak táto vada mala vplyv na rozhodnutie vo veci samej.

Podľa § 365 ods. 3 CSP, odvolacie dôvody a dôkazy na ich preukázanie možno meniť a dopĺňať len do uplynutia lehoty na podanie odvolania.

Ak žalovaný nesplní povinnosť uloženú týmto rozsudkom, môže žalobca podať návrh na vykonanie exekúcie podľa exekučného poriadku. Ak žalovaný nesplní povinnosť uloženú týmto rozsudkom, môže žalobca podať návrh na vykonanie exekúcie podľa exekučného poriadku.